

**College van Gedeputeerde Staten
Statenvoorstel**

DATUM	2-11-2021	NUMMER PS	PS2021BEM23
DOMEIN	Bedrijfsvoering	COMMISSIE	Alle commissies
STELLER	Nathalie Slikker	TELEFOONNUMMER	06-34279537
DOCUMENTNUMMER	82376359	PORTEFEUILLEHOUDER	Strijk

Onderwerp : Slotwijziging 2021

Bijlage(n): 1. Slotwijziging 2021

Aan Provinciale Staten,

Gevraagd besluit

1. De Slotwijziging 2021 vast te stellen met daarin opgenomen de begrotingswijzigingen die per saldo leiden tot een voordelig begrotingssaldo over 2021 van € 17.681.000. In de Zomernota was sprake van een voordelig begrotingssaldo van € 16.813.000;
2. De begrotingswijzigingen vast te stellen voor onderstaande programma's en onderdelen, zoals gespecificeerd in hoofdstuk 2 van de Slotwijziging:
 - a. Programma 1. Ruimtelijke ontwikkeling;
 - b. Programma 2. Landelijk gebied;
 - c. Programma 3. Bodem, water en milieu;
 - d. Programma 4. Energietransitie;
 - e. Programma 5. Bereikbaarheid I – Algemeen;
 - f. Programma 6. Bereikbaarheid II – Openbaar Vervoer;
 - g. Programma 7. Cultuur en erfgoed;
 - h. Programma 8. Economie;
 - i. Programma 9. Bestuur;
 - j. Het Overzicht Overhead;
 - k. Het onderdeel Stelposten;
 - l. Het onderdeel Algemene middelen;
 - m. Vast te stellen dat er één begrotingswijziging is die een incidenteel nadelig effect heeft op het begrotingssaldo van 2021. Dit is in programma 3. Bodem, water en milieu de bijstelling ondergrondse hoogspanningskabels à € 1.798.000;
 - n. Vast te stellen dat de verwerking van de Septembercirculaire 2021 een positief effect heeft op het begrotingssaldo van 2021 van per saldo € 2.666.000;
 - o. Vast te stellen dat er per saldo € 13,6 miljoen extra in de diverse reserves wordt gestort ten opzichte van de gepresenteerde stand in de Zomernota;
 - p. Vast te stellen dat er per saldo € 5,9 miljoen minder aan de reserves wordt onttrokken ten opzichte van de gepresenteerde stand in de Zomernota;
3. De volgende nieuwe en/of gewijzigde investeringskredieten voor programma 6. Bereikbaarheid II- Openbaar Vervoer vast te stellen:

Nieuw krediet

 - a. Vervanging websites Kader Werkzaamheden Tramweg (KWT) à € 175.000;

4. De in de Slotwijziging 2021 opgenomen 'Staat van begrotingssubsidies' vast te stellen, met de daarin opgenomen bijstellingen voor het jaar 2021 à € 2.376.000, die leiden tot een (voorlopige) totale omvang van € 34.694.000;
5. GS de opdracht te geven om bij de jaarrekening 2021 de omvang van de reserves te relateren aan de daaronder liggende bestedingsplannen en -voornemens, en eventuele overschotten of tekorten te betrekken bij de bestedings- en bestemmingsvoorstellen.

Inleiding

Voor u ligt de Slotwijziging 2021. De Slotwijziging is het laatste product in de planning- en controlcyclus dat de mogelijkheid biedt om nog bijstellingen door te voeren in de Begroting 2021. In de Zomernota 2021 lag de focus op de beleidsmatige voortgang van de beleidsdoelstellingen en eventueel daaruit voortvloeiende financiële bijstellingen. In de Slotwijziging wordt geen voortgang gerapporteerd over de beleidsdoelen, maar zijn enkel bijstellingen op de begroting opgenomen. Deze bijstellingen dienen door uw Staten te worden vastgesteld en hebben tot doel de begroting te actualiseren op basis van de laatste inzichten en daarmee zoveel mogelijk aan te sluiten bij de verwachte omvang van baten en lasten zoals die straks in de jaarstukken 2021 aan u worden gepresenteerd.

Notie vooraf bij de Slotwijziging

In het statenvoorstel bij de Zomernota en de behandeling daarvan in de commissie BEM heeft GS aangegeven hoe zij de inzichten uit de Zomernota duidt als belangrijke stappen voorwaarts om te komen tot een realistische begroting. Aan een begroting moeten vanzelfsprekend realistische plannen en haalbare ambities ten grondslag liggen. En hoewel er in de praktijk altijd iets kan gebeuren waardoor plannen vertragen, versnellen of echt inhoudelijk bijgesteld moeten worden, wijken de realisatiecijfers van de afgelopen jaren teveel af van de begrootte bedragen om de begroting als goed sturingsinstrument te zien voor provinciale staten. De analyses in de Zomernota en de zichtbaar achterblijvende realisatie van investeringen en lasten per 30 juni gaven aanleiding tot goede en kritische gesprekken over het realisme van onderliggende plannen. Het voeren van dit soort voortgangsgesprekken over het realiseren van doelen zijn nieuw voor de provinciale organisatie. De verantwoordingsgesprekken zijn gericht op verbetering en het scherpen van de onderliggende plannen; met name ook voor toekomstige P&C stukken zoals straks de Kadernota 2023.

De Slotwijziging kent een peildatum van eind augustus 2021 en versterkt het beeld dat uit de Zomernota naar voren komt. Wij stellen u op basis van de huidige inzichten voor de begroting met ruim € 20 miljoen te verlagen, omdat veel voorgenomen activiteiten niet meer haalbaar zijn in de resterende vier maanden van 2021. Aangezien het activiteiten zijn die vertragen en nog wel in 2022 zullen worden uitgevoerd, stellen wij u voor dit te verrekenen via de reserves, waardoor het effect op het begrotingssaldo nihil is. Wij stellen u ook een begrotingswijziging voor die juist meer budget vraagt en verwerken de nieuwe inzichten uit de septembercirculaire in de begroting 2021.

Het college is kritisch op zichzelf. Tientallen begrotingswijzigingen twee maanden na de Zomernota is veel. Waren sommige vertragingen ook al niet te voorzien bij de Zomernota? Wat zegt het doorschuiven naar 2022 voor de planning die daar voorligt? En had het aantal voorstellen tot wijziging misschien niet nog hoger moeten zijn? Want zelfs na deze voorgestelde aanpassing van de begroting bij de Slotwijziging, staat de realisatie eind augustus 'nog maar' op 45% van het begrotingstotaal over geheel 2021.

Dit is niet goed. Het moet beter. Dat vindt GS ook. Positief is dat wij dit soort informatie nu hebben. Dat wij dit soort gesprekken nu kunnen voeren. Dat we van deze inzichten leren en daardoor beter en realistischer kunnen gaan begroten in opmaat naar 2023 en de jaren daarna.

De Slotwijziging geeft ons enerzijds nieuwe inzichten en onderstreept anderzijds het beeld dat wij al hadden bij de Zomernota. Op het punt van realistisch begroten en plannen binnen kalenderjaren zijn we een lerende

organisatie, waar een nieuwe cultuur aan het ontstaan is, waar wij transparant en kritisch elkaar durven ondervragen over het realisme en de haalbaarheid van plannen. In de wetenschap dat het bestuur altijd open staat voor reële argumenten waarom de werkelijkheid zich soms anders voltrekt dan in de plannen. Net als bij de Zomernota overheerst voor GS dat beeld.

Winstwaarschuwing uitgaande subsidies

In de zomernota is een winstwaarschuwing opgenomen ten aanzien van de uitgaande subsidie last van 10 tot 20 miljoen euro op een totaal begrote subsidie last van ruim 200 miljoen euro.

Daarbij is opgemerkt dat er bij de nota slotwijziging gestreefd wordt om de winstwaarschuwing nader te duiden en indien mogelijk een begrotingswijziging voor te stellen.

Bovendien wordt er gestreefd om zoveel mogelijk subsidieaanvragen in 2021 te beschikken, met dien verstande dat afhandeling van subsidieaanvragen die na 15 oktober 2021 worden ontvangen het onwaarschijnlijk is dat deze nog beschikt kunnen worden in 2021 vanwege de afhandelingstermijnen die een zorgvuldige en rechtmatige afhandeling waarborgen. Eveneens een kenmerk van de aard en het karakter van het proces. Om tenminste alle subsidieaanvragen die voor 15 oktober 2021 zijn ontvangen af te handelen, is onder meer extra tijdelijke capaciteit toegevoegd aan het subsidieloket, is capaciteit geheel vrijgemaakt voor aanvragen en verlengingen die betrekking hebben op 2021 (aanvragen die betrekking hebben op latere jaren, worden daardoor niet met prioriteit opgepakt) en wordt nadrukkelijk gestuurd op de productie van medewerkers en de verschillende stappen in het proces waarbij acties kunnen liggen bij de subsidieaanvrager (verstrekken aanvullende informatie als gevolg van financiële en of inhoudelijke toets), de beleidsafdelingen (inhoudelijke toets) en het subsidieloket (financiële toets, interne controle en beschikking).

Op basis van de inzichten van eind oktober; lijkt een onder uitputting van tussen de 10 tot 20 miljoen euro nog altijd realistisch.

Vervanging websites regeling Kader Werkzaamheden Tramweg

In het Meerjaren OnderhoudsPlan Mobiliteit 2021, onderdeel Provinciale assets Openbaar Vervoer, is de vervanging van de websites regeling Kader Werkzaamheden Tramweg (KWT) opgenomen als variabel onderhoud. Het betreft hierbij de websites, en de onderliggende administratie, voor de vergunningverlening en de werk coördinatie. Uiteindelijk is er voor gekozen om hiervoor nieuwe software te laten bouwen. Het aanschaffen van software wordt conform het BBV gezien als een investering en het is dus onvermijdelijk dat er gekozen wordt voor het activeren van deze kosten. Voorgesteld wordt om een investeringskrediet van € 175.000 beschikbaar te stellen.

Juridische en andere relevante kaders

- Financiële verordening Provincie Utrecht, artikel 7 Tussentijds rapportage
- Actieve informatieplicht, artikel 167 van de Provinciewet

Argumentatie

In deze Slotwijziging zijn de volgende actualiteiten na vaststelling van de Zomernota 2021 verwerkt en op hoofdlijnen per programma toegelicht in vier categorieën:

1. De Septembercirculaire en gevolgen voor algemene uitkering provinciefonds en opbrengsten opcenten Motorrijtuigenbelasting;
2. Voorstellen die administratief-technisch van aard zijn;
3. Voorstellen die het saldo van baten en lasten niet wijzigen;
4. Voorstellen die leiden tot wijziging van het saldo van baten en lasten en/of de saldireserve muteren.

Ad 1 Septembercirculaire 2021

De uitkomsten van de septembercirculaire 2021 van het provinciefonds zijn in de Slotwijziging verwerkt.

Ad 2 Voorstellen die administratief-technisch van aard zijn

Begrotingswijzigingen die tot doel hebben om reeds begrote bedragen op de juiste wijze te presenteren in de begroting. Enkele voorbeelden:

- Een lastenbudget van programma A verschuift naar programma B omdat daar de realisatie plaatsvindt;
- Een lastenbudget binnen een programma verschuift van het ene naar het andere beleidsdoel;

De stelpost loon/prijscompensatie wordt verlaagd en verdeeld over de beleidsprogramma's.

Ad 3 Voorstellen die het saldo van baten en lasten niet wijzigen

Begrotingswijzigingen die tot doel hebben om de begroting qua omvang van lasten en/of baten aan te passen op basis van actuele inzichten, maar die géén effect hebben op het begrotingssaldo van het lopende boekjaar.

Enkele voorbeelden:

- Er wordt extra lastenbudget opgevoerd in programma A dat wordt gedekt vanuit een extra opbrengst vanuit het Rijk;
- Het lastenbudget in programma A wordt verlaagd als gevolg van een vertraging van activiteiten. Die lasten zouden we eerder onttrekken uit een bestemmingsreserve X. Die onttrekking wordt ook verlaagd, zodat de middelen in de bestemmingsreserve beschikbaar blijven voor toekomstige jaren om de betreffende doelstellingen alsnog te realiseren.

Ad 4 Voorstellen die leiden tot wijziging van het saldo van baten en lasten en/of de saldireserve muteren

Begrotingswijzigingen die volgen vanuit ontwikkelingen die niet eerder financieel zijn vertaald én die een effect hebben op het begrotingssaldo van het lopende boekjaar en/of de saldireserve muteren.

Doelen en indicatoren en effecten op de brede welvaart

De Slotwijziging 2021 draagt bij aan het meerjarendoel 10.2.1 (Tijdig starten en afronden P&C-producten; zijnde de Jaarrekening, de Zomernota, de Kadernota en de Begroting. Versterken rol PS bij totstandkoming en verbeteren communicatie rondom deze producten), dat onderdeel is van het beleidsdoel 10.2 (De provinciale organisatie is daadkrachtig, wendbaar en duurzaam). Er zijn aan dit meerjarendoel geen indicatoren verbonden. Ook heeft het geen relatie met de indicatoren die in de Paragraaf Brede Welvaart zijn opgenomen.

Participatie

De Slotwijziging 2021 is opgesteld door de provinciale organisatie. Daar waar nodig zijn externe informatiebronnen betrokken. Er is verder geen actief participatieproces geweest.

Financiële consequenties

Op basis van de huidige inzichten verwachten we per eind 2021 uit te komen op een voordelig jaarrekeningresultaat (= begrotingssaldo 2021) van € 17,7 miljoen. Dit saldo zal dan, na vaststelling van de jaarstukken 2021, gestort worden in de Saldireserve. Op basis van onze ervaring is de verwachting overigens dat bij de jaarrekening zal blijken dat dit saldo toch nog voordeliger uitvalt dan nu is voorzien. In het statenvoorstel bij de Zomernota 2021 hebben wij hierop een nadere toelichting gegeven en ingeschat dat dit mogelijk € 10 tot € 20 miljoen hoger zal eindigen. Ook in het statenvoorstel bij deze Slotwijziging lichten wij dit toe bij 'Notie vooraf bij Slotwijziging'. Mede om die reden is reeds bij vaststelling van de primaire begroting 2021 voor dit jaar rekening gehouden met een verwachte onderbesteding van afgerond € 5 mln. In de toelichtende teksten bij de programma's in hoofdstuk 2 wordt dit aangeduid als 'voortgang vertragingsfactor'.

Bijstellingen op de begroting 2021

Bedragen x € 1.000

Programma	Begroting zomernota			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m augustus 2021		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Ruimtelijke ontwikkeling	23.901	5.845	-18.056	-1.830	-	22.071	5.845	-16.226	10.280	3.374	-6.906
2. Landelijk gebied	62.425	6.017	-56.408	-10.190	1.086	52.235	7.103	-45.132	23.306	1.293	-22.013
3. Bodem, water, milieu	36.560	4.676	-31.884	-37	104	36.523	4.780	-31.743	18.278	278	-18.000
4. Energietransitie	8.434	-	-8.434	57	-	8.491	-	-8.491	4.132	-	-4.132
5. Bereikbaarheid I - Algemeen	65.781	1.765	-64.016	8.444	-	74.225	1.765	-72.460	24.128	1.581	-22.548
6. Bereikbaarheid II - OV	192.139	70.878	-121.261	-1.409	-	190.730	70.878	-119.852	82.921	8.973	-73.948
7. Cultuur en erfgoed	24.316	300	-24.016	-264	-	24.052	300	-23.752	10.963	52	-10.911
8. Economie	23.406	3.726	-19.680	-1.900	-	21.506	3.726	-17.780	7.255	30	-7.225
9. Bestuur	16.153	426	-15.727	-105	-61	16.048	365	-15.683	9.661	32	-9.629
10. Overzicht Overhead	57.028	2.828	-54.200	563	-350	57.591	2.478	-55.113	34.678	1.018	-33.660
Saldo Programma's	510.143	96.461	-413.682	-6.671	779	503.472	97.240	-406.232	225.601	16.630	-208.971
Stelposten	2.092	-	-2.092	-2.092	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	1.650	-	-1.650	-36	-	1.614	-	-1.614	-	-	-
Algemene middelen	-585	366.059	366.644	-	10.787	-585	376.846	377.431	-858	239.076	239.934
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal begroting excl. reserves	513.300	462.520	-50.780	-8.799	11.566	504.501	474.086	-30.415	224.744	255.706	30.962
Reserves	Storting	Onttrek.	Saldo	Storting	Onttrek.	Storting	Onttrek.	Saldo	Storting	Onttrek.	Saldo
Mutatie reserves	162.223	229.815	67.593	13.646	-5.851	175.869	223.964	48.096	107.358	158.200	50.841
Begroting incl. reserves	675.523	692.335	16.813	4.847	5.715	680.370	698.050	17.681	332.102	413.906	81.804

Vervolg

Na besluitvorming door uw Staten zullen wij de vastgestelde Slotwijziging 2021 (laten) publiceren op de provinciale planning- en control portal.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

Besluit op 15 december 2021 tot vaststelling van de Slotwijziging 2021

Provinciale Staten van Utrecht; In vergadering bijeen op 15 december 2021;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 2 november 2021
met nummer 82376359
van afdeling Bedrijfsvoering

Overwegende dat:

- De Slotwijziging de mogelijkheid biedt om adaptief in te spelen op de actualiteit;
- De begroting 2021 wordt geactualiseerd;
- De verantwoording in de jaarstukken zich richt op de resterende afwijkingen die nog niet eerder in beeld waren c.q. tussentijds zijn verwerkt;
- Door het elimineren van de technische afwijkingen zal de kwaliteit van de toelichting in de jaarrekening worden vergroot;
- De kans op afwijkingen wordt verminderd waardoor er meer nadruk komt op de relevante afwijkingen welke een effect kunnen hebben op het jaarrekening resultaat 2021.

Besluiten:

1. De Slotwijziging 2021 vast te stellen met daarin opgenomen de begrotingswijzigingen die per saldo leiden tot een voordelig begrotingssaldo van € 17.681.000. In de Zomernota was sprake van een voordelig begrotingssaldo van € 16.813.000;
2. De begrotingswijzigingen vast te stellen voor onderstaande programma's en onderdelen, zoals gespecificeerd in hoofdstuk 2 van de Slotwijziging:
 - a. Programma 1. Ruimtelijke ontwikkeling;
 - b. Programma 2. Landelijk gebied;
 - c. Programma 3. Bodem, water en milieu;
 - d. Programma 4. Energietransitie;
 - e. Programma 5. Bereikbaarheid I – Algemeen;
 - f. Programma 6. Bereikbaarheid II – Openbaar Vervoer;
 - g. Programma 7. Cultuur en erfgoed;
 - h. Programma 8. Economie;
 - i. Programma 9. Bestuur;
 - j. Het Overzicht Overhead;
 - k. Het onderdeel Stelposten;
 - l. Het onderdeel Algemene middelen;
 - m. Vast te stellen dat er één begrotingswijziging is die een incidenteel nadelig effect heeft op het begrotingssaldo van 2021. Dit is in programma 3. Bodem, water en milieu de bijstelling ondergrondse hoogspanningskabels à € 1.798.000;
 - n. Vast te stellen dat de verwerking van de Septembercirculaire een positief effect heeft op het begrotingssaldo van 2021 van per saldo € 2.666.000;
 - o. Vast te stellen dat er per saldo € 13,6 miljoen extra in de diverse reserves wordt gestort ten opzichte van de gepresenteerde stand in de Zomernota;

- p. Vast te stellen dat er per saldo € 5,9 miljoen minder aan de reserves wordt onttrokken ten opzichte van de gepresenteerde stand in de Zomernota;
3. De volgende nieuwe en/of gewijzigde investeringskredieten voor programma 6. Bereikbaarheid II- Openbaar Vervoer vast te stellen:
- Nieuw krediet
- a. Vervanging websites Kader Werkzaamheden Tramweg (KWT) à € 175.000;
4. De in de Slotwijziging 2021 opgenomen 'Staat van begrotingssubsidies' vast te stellen, met de daarin opgenomen bijstellingen voor het jaar 2021 à € 2.376.000, die leiden tot een (voorlopige) totale omvang van € 34.694.000;
5. GS de opdracht te geven om bij de jaarrekening 2021 de omvang van de reserves te relateren aan de daaronder liggende bestedingsplannen en -voornemens, en eventuele overschotten of tekorten te betrekken bij de bestedings- en bestemmingsvoorstellen.

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Griffier,
mr. C.A. Peters